

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

ETTEKIRJUTUS-HOIATUS
isikuandmete kaitse asjas nr 2.1-6/16/25

Ettekirjutuse tegija	Andmekaitse Inspeksiooni vaneminspektor Helina-Aleksandra Lettens
Ettekirjutuse tegemise aeg ja koht	26.07.2016 Tallinnas
Ettekirjutuse adressaat – isikuandmete töötleja	Politsei- ja Piirivalveamet, aadress: Pärnu mnt 139, 15060 Tallinn e-posti aadress: ppa@politsei.ee
Isikuandmete vastutav ametiisik	töötleja peadirektor

RESOLUTSIOON:

Vabariigi Valitsuse seaduse § 75¹ lõike 3, isikuandmete kaitse seaduse (IKS) § 32 lõike 1, § 40 lõike 1 alusel teen täitmiseks kohustusliku ettekirjutuse:

Väljastada xxxxxxxxxxxx teave selle kohta, kellele ja millisel eesmärgil edastati tema isikuandmeid politsei andmekogust POLIS ajavahemikus 01.03.2014-01.05.2014. Nimetatud teabe väljastamisel tuleb lähtuda ka isikuandmete kaitse seaduse §-s 20 toodud isiku andmete saamise õiguse piirangutest.

Määrán ettekirjutuse täitmise tähtajaks 12. august 2016.

Ettekirjutuse täitmisest teatage hiljemalt selleks tähtajaks Andmekaitse Inspeksioonile.

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Käesoleva ettekirjutuse saab vaidlustada Vabariigi Valitsuse seaduse §-s 101 toodud korras.

Ettekirjutuse vaidlustamine ei peata selle täitmise kohustust ega täitmiseks vajalike abinõude rakendamist.

HOIATUS

Kui isikuandmete töötleja jätab Andmekaitse Inspeksiooni ettekirjutuse täitmata, võib Andmekaitse Inspeksioon pöörduda isikuandmete töötleja kõrgemalseisva asutuse, isiku või kogu poole teenistusliku järelevalve korraldamiseks või ametniku suhtes distsiplinaarmenetluse algatamiseks isikuandmete kaitse seaduse § 40 lõike 1 alusel.

Kui riigiasutusest isikuandmete töötleja ei täida Andmekaitse Inspeksiooni ettekirjutust, pöördub inspeksioon IKS § 40 lõike 4 alusel protestiga halduskohtusse.

FAKTILISED ASJAOLUD:

Andmekaitse Inspeksioonis registreeriti xxxxxxxxxxxxxxxx kaebus, mis puudutab isikuandmete väljastamist. Kaebuse kohaselt esitas xxxxxxxxxxxxxxxx PPA-le taotluse, milles palus väljastada teave selle kohta: kes, millal ja millistel põhjustel on töödeldud tema isikuandmeid

Väike-Ameerika 19 / 10129 Tallinn / 627 4135 / info@aki.ee / www.aki.ee
Registrikood 70004235

politsei andmebaasides POLIS ja KAIRI ajavahemikus 01.03.2014-01.05.2014. Kaebusest nähtub, et PPA on keeldunud andmete väljastamisest.

ISIKUANDMETE TÖÖTLEJA SELETUS:

Politsei- ja Piirivalveametis (PPA) on 08.06.2016 registreeritud seoses xxxxxxxxxxxx kaebusega Teie järelepärimise isikuandmete kaitse asjas.

Vastuseks Teie järelepärimisele teatame, et PPA-s registreeriti 04.05.2016 xxxxxxxxxxxx (ik xxxxxxxxxxxx) pöördumine, milles xxxxxxxxxxxx soovis teada kes, millal ning millistel põhjustel on töödeldud tema isikuandmeid politsei andmebaasides Polis ning Kairi ajavahemikus 01.03.2014-01.05.2014. PPA keeldus 11.05.2016 vastuskirjaga nr 1.3-1/287-3 teabenõude täitmisest avaliku teabe seaduse § 23 lg 2 p 3 alusel (vt lisa 1).

Selgitame, et perioodil 01.03.2014-01.05.2014 viisid PPA ja Riigiprokuratuur läbi kohtueelset menetlust kriminaalasjas, milles xxxxxxxxxxxx oli kahtlustatav. Nimetatud perioodil on politsei infosüsteemi POLIS alamsüsteemides MIS ja KAIRI töödeldud xxxxxxxxxxxx isikuandmeid 142- korral 21 erineva kasutaja poolt.

xxxxxxxxxxxx isikuandmete töötlemisest on möödunud enam kui 2 aastat. PPA on seisukohal, et antud päringute arv on liiga suur selgitamiseks iga päringu puhul välja, kas isikuandmete töötlemisele kehtivad juurdepääsupiirangud ning millistel konkreetsetel asjaoludel päringud sooritati, sest isikuandmete töötlemisest möödunud niivõrd pikk aeg.

Avaliku teenistuse seaduse § 77 lg 1 kohaselt võib ametnikule määrata distsiplinaarkaristuse kahe aasta jooksul distsiplinaarsüüteo toimepanemise päevast arvates. Seega isegi juhul, kui PPA ametnikud oleksid xxxxxxxxxxxx isikuandmeid töödeldes toime pannud distsiplinaarsüüteo, siis on sellised rikkumised käesolevaks ajaks aegunud. Samuti on möödunud väärtteovastutuse kahe aastane tähtaeg.

PPA on seisukohal, et xxxxxxxxxxxx on võimalik väljastada päringute koguarv infosüsteemi POLIS alamsüsteemides, so 142 päringut. PPA on seisukohal, et täiendavate andmete (sh päringute tegemiste aegade või ajavahemiku kohta) avaldamine xxxxxxxxxxxx päringute juurdepääsupiiranguid tuvastamata võib raskendada süütegude avastamist või soodustada nende toimepanemist.

PPA sisekontrollibürool puuduvad andmed, et xxxxxxxxxxxx isikuandmeid oleks töödeldud ebaseaduslikult. Juhul kui ilmnevad konkreetset asjaolud, millest nähtuvad PPA ametnike poolset rikkumised xxxxxxxxxxxx isikuandmete töötlemisel, on PPA sisekontrollibüroo valmis täiendavalt xxxxxxxxxxxx isikuandmete töötlemisega seonduvat kontrollima.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

xxxxxxxxxxxx on isikuandmete kaitse seaduse § 19 alusel soovinud teada, kes, millal ja millistel põhjustel on töödeldud tema isikuandmeid politsei infosüsteemides POLIS ja KAIRI ajavahemikus 01.03.2014-01.05.2014. Seega soovib xxxxxxxxxxxx teavet tema kohta politsei andmekogusse kantud isikuandmetega tutvunud PPA töötajate kohta ning päringute tegemise põhjuste kohta.

Isikule sellise teabe andmise kohustust isikuandmete kaitse seaduse § 19 ette ei näe. Osutatud sätte lõike 1 kohaselt peab isikuandmete töötleja isiku soovil talle teatavaks tegema: tema kohta käivad isikuandmed; isikuandmete töötlemise eesmärgid; isikuandmete koosseisu ja allikad; kolmandad isikud või nende kategooriad, kellele isikuandmete edastamine on lubatud; kolmandad isikud, kellele tema isikuandmeid on edastatud ning isikuandmete töötleja või tema esindaja nime, aadressi ja muud kontaktandmed.

Isikuandmete töötlejaks on antud juhul Politsei- ja Piirivalveamet. Isikuandmete kaitse seaduse § 19 lõikest 1 nähtuvalt ei ole seadusandja eesmärgiks olnud võimaldada isikutele juurdepääsu ka teabele, mis käib politsei andmekogu vastutava töötleja töötajate kohta. Vastasel korral oleks vastav alus isikuandmete kaitse seadusesse lisatud.

Isikuandmete kaitse seaduse § 9 kohaselt on kolmas isik füüsiline või juriidiline isik, välismaa äriühingu filiaal või riigi- või kohaliku omavalitsuse asutus, kes ei ole: 1) isikuandmete töötleja ise; 2) andmesubjekt; 3) füüsiline isik, kes isikuandmete töötleja alluvuses töötleb isikuandmeid.

Kõnealuse seaduse seletuskirjas on kolmanda isiku kohta märgitud järgmist. *Kolmanda isiku mõiste on jäänud sisuliselt samaks, sätet on üksnes mõnevõrra täpsustatud. Sarnaselt isikuandmete töötleja mõiste täpsustamisega on lisatud, et kolmas isik võib olla ka välismaa äriühingu filiaal, kes äriseadustiku kohaselt ei ole juriidiline isik, kuid kes võib samuti isikuandmeid töödelda ning tema suhtes peab laienema ka andmekaitsealane regulatsioon. Punktis 3 on kehtiva seaduse § 10 lg 1 p-ga 4 võrreldes selguse huvides täpsustatud, et kolmas isik ei ole ka füüsiline isik, kes isikuandmete töötleja alluvuses töötleb isikuandmeid. Täpsustus on vajalik, et mitte ära segada kolmandat isikut ja juba punktiga 1 hõlmatud volitatud töötlejat, kes mõlemad töötlevad isikuandmeid vastutava töötleja järelevalve all. Siinkohal ei ole silmas peetud aga mitte eraldi isikuandmete töötlejat, vaid nt juriidilisest isikust või asutusest isikuandmete töötleja töötajat, kes oma ametiülesandeid täites töötleb isikuandmeid.*

Siit nähtub, et seadusandja ei ole soovinud lugeda isikuandmete töötleja töötajat kolmandaks isikuks, kelle kohta tuleb inimesele esitada andmed isikuandmete kaitse seaduse § 19 lg 1 punkti 5 alusel ega ka eraldi isikuandmete töötlejaks, kelle kohta tuleb inimesele esitada andmed isikuandmete kaitse seaduse § 19 lg 1 punkti 6 alusel.

Sõltumata asjaolust, et isikuandmete kaitse seaduse ei näe ette kohustust väljastada isikule teavet tema isikuandmeid töödelnud vastutava töötleja töötajate kohta, tuleb isikule siiski väljastada teave selle kohta, kellele tema isikuandmeid on edastatud.

Politsei andmekogu pidamise põhimääruse § 19 lõikes 2 on sätestatud asutused, kellel on õigus infosüsteemist andmete saamiseks. Nimetatud määruse § 20 lõike 7 kohaselt on andmete väljastajal kohustus pidada arvestust selle üle, kellele, mis eesmärgil, millal, kuidas ja missuguseid andmeid väljastati.

Seega leiab Andmekaitse Inspeksioon, et isikuandmete kaitse seaduse alusel tuleb xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx väljastada info selle kohta, kellele ja millisel eesmärgil tema andmeid edastati ajavahemikus 01.03.2014-01.05.2014. Nimetatud teabe väljastamisel tuleb hinnata, kas esinevad isikuandmete kaitse seaduse §-s 20 toodud isiku andmete saamise õiguse piirangud.

Mis puudutab PPA seisukohta, et rohkem kui kahe aasta möödumisel ei ole isikuandmete töötlejal enam kohustust andmete väljastamiseks, siis leiab inspeksioon, et distsiplinaarsüüteo aegumise tähtaeg ei saa olla keeldumise aluseks. Keeldumise põhjuseks saab olla logide säilitamise tähtaeg, st kui logidele on põhimääruses kehtestatud säilitamise tähtaeg ja logid on vastavalt tähtajale ära kustutatud.

Samuti soovib inspeksioon kommenteerida PPA väidet, et täiendavate andmete (sh päringute tegemiste aegade või ajavahemiku kohta) avaldamine päringute juurdepääsupiiranguid tuvastamata võib raskendada süütegude avastamist või soodustada nende toimepanemist.

Riigikohus on oma 10.06.2016 otsuses nr 3-3-1-84-15 leidnud, et isikuandmete kaitse seaduse § 20 lg 1 punkt 4 ei võimalda andmete väljastamisest keelduda alusel, et see info võib soodustada tulevikus kuritegude toimepanemist. Selle sätte alusel saab keelduda ainult siis, kui see taksitaks konkreetset kriminaalmenetlust.

/allkirjastatud digitaalselt/

Helina-Aleksandra Lettens
vaneminspektor
peadirektori volitusel